

سـرر تـای کـتـای پـتـین . نووسینی: ئـندر یـ کـندال / وـرگـانی : حـسـن اـزانی

(دیکتاتـر بـ جـگیری دـرد کـوت هـتا ئـو کـاتـی کـ جـگیر نیـ!)
نووسینی: ئـندر یـ کـندال @ ئـریک فـانتز
۲ یئازاری ۲۰۲۲ ... سـرچاـو: فـرین ئـفـرس
وـرگـانی : حـسـن اـزانی

هـرشـکـی پـتـین، سـرر کی وـسیا، بـ سـر ئـکـانیا وون و
ئاشکرا بوو. هـر لـ سا ی ۲۰۰۰ و کـ هـاتـ سـرحوكم، زـرک لـ سـرر کی
وـتـانی ئـژئاوا هـوـیان دا کـ لـگـیدا هـماهـنگی بـکـن و
خـیانی لـگـیدا بـگونجـنن و دانوستاندنی لـگـیدا بـکـن. بـمـام کـ
هـرشـی کـرد سـروـتـک، کـ وکـ خـی دـت مافی بوونی نیـ، وای
لـ کـمـگای نـود وـتی کـ پـتـین وکـ و کـ هـیـ بـینن، وکـ
کـسـکی شـخـوازکـ توانایـکی دیاری لـ وـرانکـردنـدا هـیـ.
ئـنجامـکـشی بریتیبوو لـ ئیجـائاتی تازی سـرتاسـری لـ دژی وـسیا
کـ خـی بـینیـ و لـ تـوقـکردنی، گـمارـخـستـن سـر دام و دـزگـا
دارایـکانی، قـد غـکردنی فـینی فـکـکانی وـسیا بـسـر ئاسمانی
ئـوروپاـدا، هـروـها زیادکردنی گواستـن وـی چـک و تـقـمـنی بـ
ئـکـانیا. هـتا ئـمانیـاش، کـ ماوـیـکی درـژدوودـ بوو لـ
ووبـو ووبوونـ وـی پـتـین، اـزیـبوو بـ دـرکـردنی بانکـکانی وـسیا لـ
سیستـمی دارایی نامـی سویت و اـزیـبوونی بـ ناردنی چـک و
تـقـمـنی بـ ناوچـ کـش لـسـررکان کـ بـ ماوـیـکی
زـربوونـید هـشت، هـروـها بـشـو وـی بـرچاویـش بودجـی بـشی
سـربازی زیادکرد. هـرشـی وـسیا بـ سـر ئـکـانیا شـتـکی کـمـترنـکرد
لـ گـینی دیدگای کـمـگای نـود وـتی لـ بـرامـبـر پـتـین کـ دـبـ
ووبـو ووبوونـ بـنـو.

گـانـکی یشـی لـ وـجـر بـ باشی دـتـوانـت بـچـتـ ناو وـسیاـش و.
بـ درـژایی حوکمی پـتـین تا ادـیـک جـگـی پـزانین و سوپاسکردن
بوو لـ لایـن گـلی وـسیا و. زووربـشی بـهـی ئـو وـو بوو کـ توانی
ئـبووری وـسیا ببوژـنـت و دواي ئـو قـیرانـی کـ لـ نـو تـکاندا
تـی کـوتـبوو. لـ کـاتـکـدا زووربـی وـسـکان هـندک وـهمیان هـبوو
دـربارـی سـرر کـکان یان، و دانیان دـنا بـ گـندـی کـ خـی و

دستې بڅلې د وروڼې لاسې بهرې مېندن، بېلېم نېاندې زانې کې
په تین شلې کې ټاهو گورې له دږې ټکې انياي هوسېيان
هېدې گېرسېنېت. بې چېندين مانگ، زېر له لکې ټکې وېکان،
شېکې وېکان، هېروېها هاونيشتمانيان وېکويېک قېنائېيان
پېکرايوو کې په تین له کېدو وېکې ټاهو شلې ټکې زيدا ټو ناگلېت.
د نگو باسې شلې و لکې وټې ټابووريېکې کاني کې بېدوايخېدا هېنا وای
له وسېکان کېد کې بې شلې وېکې کي جياواز هېم وسياو هېم په تین
بينن. وسياي ټو هېمان وسياي هېفتې اېبردوو نيې!

قسېکې ژيرانې باوهېکې د گوتړېت: په تین دې توانېت زگاري
بېت له هېرېرچې کردارکې ناوځېي. ټو وېش زېر له استې نزېکې. له
سيستېمې سېرکو تگړي تاکې کېدېدا کې ټو وای هېز له دېستې تاکې
کې سېکدا کېدې ټو وېهېچ کام له حېزب و ټو نجومېني سېربازي
وځې زانې پاشاياتي دېستيان ټېدا نابېت، زېر ټو سېتېمې کې سېرکې
بېهې جېنگې وېجا با تووشې ټکېشکان و بېزينيش بېت بتوانېت له
کورسېيېکې وېلابنرېت. ټو مېش هېکې هېم ټو وېکې کې
دېستې بڅلې وېندې بېهېزين تا بتوانن دېکتا تېر بېرېرسيار بکېن
وهېم بېهې ټو وېش کې جېماوېري ناوځې هېلې زېر کېميان
له بېردېمدايې تا بتوانن سېرکېکې کانيان بېهې کارکې کانيان وې
سزابدن. بېلېم دېربارې سيستېمې چېوسېنرکې کاني وېکې وسياي په تین
ټو وېکې کې هېميشې ټو سيستېمانې هېندې بې جېگړي دېردېکېون تا ټو
خاېکې له استيدا وېني. په تین رسکېکې گېورې کېد بې
هېرشکردنې سېر ټکې انيا، هېروېها يکې دېرفېت هېي، ټو وېش ټو وېي
کې له گېشکردنې وېرېتېشې له دېسېکې کېتايي په تین.

قېلې وسيا

هېي باش له بېردېستدان کې بېلېن په تین دې توانېت وېوې ووي ټو
پېرچې کردارانې بېتې وېکې هې ټو نجامي شلې کاني ټو وون. ټو تا
مېودايېکې درېژ ټو يېشتو وې له سېرکو تې کېمېلگاي مېدنې وسيا و
ټو پېزسيېني سياسي و ټو ژنامې نووسان و فېزاي ټو شنبيري له وسيا دا.
ژېهرخواردکردنې سېرکې ټو پېزسيېني وسيا، ټو لکېکې نېفانلي، و
قېدې غېکردنې پېکېر، کې له دواي حوکمې سېفيا تې وې بې گرنگترين
دېزگاي مافي مېف دادېنرېت، ټو دې گېنېت کې سيستېمې په تین له
پېناو مانې وې خېدا سېرکو دېکا. وسېکان ټو پېيامېيان
پېگې يېشتو وې. بې پېي سېرژمېريېکې کې ۲۰۲۱ سېنټري له قادي ټو نجامي
داوې له ۵۲٪ وسېکان له سېرکو تې بېکېمې دې ترسن و له ۵۸٪يان
دې ترس کې له ناکاوو له خېا له لايېن دې سېا تدارانې وې بگېرېن و
نازاربدرېن. له سايې ۱۹۹۶ وې ټو نيشانانې وېو وې هېکېشکان

پښتوون. هېڅکشانک لږ و جړ ل سړکوت ئاسایږ ل سړد می
حوکمی سړکوټگړکان ک ب ماو یکی دووړوودر ژ ل سړ کورسی
د س اتن. هړچ ند ئ و سړکوټگړان ماو ی د س اتیان در ژ ب،
زیاتر پ یو ندیان ل گ ک م گاک یاندا د پچ ت و ک متریش خرم ت
ب هاو نیشتمانیان د ک ن. ب ی ل ئ نجامدا ئ و د س اتدار
سړکوټگړان ل گای ک میان ل بړد مدا د م ن ت ب بړد وامی ب
د س اتیان.

پ تین شان ب شانی سړکوت د توان ت یاری و م او غ ل گ فزای
زان یاری و سیادا بکات، ب جړک پ کی ب ن ت ک ز ل و س کان ل
وداو کانی ئ ک انیا ن گ ن. هړ ل ئ ستاو ئاسایشی و سیا د ستی
کردو و ب سانس رو چاودری ه موو جو ی ل سړ ت
ک م ای تی کان ک پ یو ندی ب ج نگی ئ ک انیا و ه ب. ب
نموون د س اتداران ادیوی ئیک م سکفیان داخست ک ادی ی کی
سړ ب خ ی و ل س ای ۱۹۹۰ و کارد کات. هړچ ند ن و ی تاز زیاتر
زان یاری ل و د ز گایانی ک د و و ت د س اتی ب س ریاندا نیی ب
د ست د ه ن، ب م ئ ستاش ژ م پانتایی زان یاری د ستک و تنی
ب د ست و ی. پ ش ئ و ی و سیا ه ش بکات سړ ئ ک انیا،
سړ ژم ر ی کان ئ و یان پیشان د دا ک ز ریندی و سی کان ل گ
دانپ داه نانی ناوچ کانی ب ش ی ژ ه اتی ئ ک انیا بوون و ک
د و و تی سړ ب خ و ه رو ها ل م ی نات یان د کرد ب ئ و ک ش ی ی
ک درووست بوو.

ک ن ت کړدنی سړکوت و زان یاری ب ی ک و ل لاین پ تین و
د توان ت خ پیشان دانی کانی ئ ن تی ج نگ ل پړ س ندن بو ست نر ت.
تا کو ئ ستا زیاتر ل پ نچ ه زار خ پیشان د ر گیراو ک چالاکیان
ل د ژ ه ش و سیا ب سړ ئ ک انیا ئ نجامدا و. ب ی ه ی ئ و
ش ب گیری ب ب ت ه ی ا گرتنی خ پیشان دانی تر ل د ژ و سیا ل
ناوخی و سیادا. ل کات کدا و سی ه بن ک ژ یانی خ یان بخ ن
خ ت ر و و خ پیشان دان ب ک ن ئ گ ر بز ان ک خ پیشان دانی کان ب ر و
زیاد بوون د و ب ه ی سانس ریش و ل م و دوا س خ ت د ب ب
خ پیشان د ران ک بتوانن بز انن چ ند ک س نا ا زین ب و ج نگ. ب ی
ل وان ی پ تین زیاتر ب ر و سړکوټکردنی ک م گای و سی ه ن گاو
بن ت ک ک ئ ستا ل ش ژ اندای. سیست م تا ک و کان ز ر تر ل
سیست م ئ ت ک ات کانی تر ب ر و سړکوت د و ن ل و م م
خ پیشان دانی کان ب تایب تی کات ک ل کرد و ی فراوان خوازیی و
ت و د گل ن و ک ئ ستای پ تین ب ئ ک انیا. سړ باری ئ و ش ز ر ک
ل و س کان ک ب ت و او ی ل پ تین ب زار بوون و و ات ب ج د ه ن ،

وێک لێ ئێستاوه هه‌ندێکیان کردوویانه‌. ئێمه‌ش ده‌بێت هه‌ی که‌م بوونه‌وه‌ی فشاری ناوه‌خه‌یی له‌سه‌رت په‌تین.

هه‌روه‌ها په‌تین به‌ ته‌واوه‌تی خه‌ی ته‌یارکردووه‌ له‌ به‌رامبه‌ره‌وه‌یه‌کی ترکه‌ بریتیه‌ له‌ جودا بوونه‌وه‌ی ده‌سته‌به‌ته‌. له‌ که‌بوونه‌وه‌ی با‌های ئێه‌جومه‌نی ئاساییه‌ی نه‌ته‌وه‌یی دا په‌تین به‌ فشار ئێندامه‌کانی ناچارکرد که‌ په‌شتگیری له‌ به‌که‌ن له‌ به‌یاری به‌ سه‌ربه‌خه‌یی ناساندنی هه‌ردوک به‌شه‌ جیا به‌وه‌که‌ له‌ ئێکه‌انیا که‌ بریتین له‌ ده‌نه‌تسک و له‌هانسکه‌. که‌ دوو ناوه‌خه‌ی جوداخوازن له‌ به‌شی ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئێکه‌انیا. ئێمه‌ش له‌ توانای ئێندامانی ئێه‌جومه‌نه‌که‌ی که‌م کردووه‌ که‌ به‌ینه‌ هه‌ی له‌که‌ترازان و به‌که‌ن په‌تین وه‌سیا به‌ره‌و گه‌یه‌یه‌کی هه‌سته‌به‌ته‌ ده‌بات. ئێه‌جا یه‌که‌ ژه‌ر دوا‌ی ده‌سته‌به‌ته‌یه‌که‌ ته‌یه‌ هه‌رش به‌سه‌ر ئێکه‌انیا په‌تین که‌بوونه‌وه‌ی به‌ به‌ناوبه‌نگترین و به‌هه‌زترین له‌ ده‌وه‌مه‌ندو خاوه‌نکاره‌کانی نه‌وه‌ ده‌سته‌به‌ته‌یه‌ی وه‌سیا کرد. ئه‌و که‌بوونه‌وه‌یه‌ به‌ ئه‌وه‌ بوو که‌ گه‌توگه‌ له‌سه‌ر ئه‌و له‌که‌وته‌وه‌ قه‌یرانه‌ داراییانه‌ به‌که‌ن که‌ له‌ ئه‌نجامی ئه‌وه‌ جێه‌نگه‌ دا ده‌نه‌یه‌. ئامانه‌ی په‌تین له‌وه‌ که‌بوونه‌وه‌یه‌ ئه‌وه‌ بوو که‌ په‌یان به‌ته‌ ئه‌وه‌ش دوا‌هه‌زته‌ن و سه‌روته‌ و سامانه‌ن به‌ مانه‌وه‌ی مه‌وه‌ گه‌هه‌راوه‌.

هه‌ر هه‌موویان ده‌که‌ون!

به‌هه‌م هه‌ی به‌شیش له‌گه‌هه‌که‌دان که‌ له‌وانه‌یه‌ شه‌په‌له‌کان ئه‌راسته‌یه‌ان به‌که‌نه‌. سه‌ره‌باری سه‌ره‌که‌وت، خه‌په‌شانه‌ره‌ان زیاده‌ له‌ ۵۸ شه‌ریانه‌ به‌ده‌سته‌وه‌ گه‌تووه‌ له‌ سه‌ره‌سه‌ری وه‌سیادا. ئه‌وه‌ خه‌په‌شاندانه‌یه‌ی که‌ له‌ سه‌ره‌تادا ده‌سته‌یه‌یه‌که‌ کرد زه‌ر نایاب بوون نه‌که‌ هه‌ر له‌ وه‌وی نواندنی ئه‌هه‌زه‌یه‌یه‌که‌ و له‌ وه‌وی ته‌وانه‌شه‌وه‌. ئێمه‌ ئه‌وه‌ی سه‌له‌ماند که‌ خه‌په‌شاندانه‌ره‌ان له‌ ژه‌ر سایه‌ی سه‌سته‌مه‌ زه‌ر سه‌ره‌که‌وتگه‌ره‌کاندا زیاته‌ به‌یه‌ان هه‌یه‌ سه‌ره‌که‌وته‌به‌ن وێک له‌ ژه‌ر سایه‌وه‌ ده‌سه‌ته‌یه‌ی سه‌سته‌مه‌ که‌مه‌تر سه‌ره‌که‌وتگه‌ره‌کاندا. ئه‌وه‌ش له‌ به‌ره‌وه‌یه‌ی که‌ کاته‌که‌ ده‌چه‌ته‌ سه‌ره‌شه‌قامه‌کان هه‌تا ئه‌گه‌ر به‌ته‌ و به‌جه‌که‌شی زه‌ره‌به‌ته‌ ده‌به‌ته‌ هه‌مه‌یه‌کی به‌هه‌زه‌ به‌ هه‌ونه‌شه‌یه‌یه‌که‌ی ته‌ر که‌ ته‌وه‌به‌وه‌نی ئه‌وان به‌به‌نه‌ته‌. هه‌ر به‌ په‌ی ئه‌وه‌ سه‌یه‌ سه‌ره‌ته‌ خه‌په‌شاندانه‌یه‌ی ئه‌ته‌ی جێه‌نگ بوونه‌ هه‌ی هه‌ندان و په‌شت ئه‌سته‌وه‌ری به‌ ئه‌په‌زه‌یه‌نه‌. ئه‌سته‌یه‌که‌ ئه‌وه‌یه‌ که‌ وه‌سه‌که‌ن ئه‌وه‌ جێه‌نگی په‌تین به‌ نه‌ه‌سته‌ ده‌زانه‌ن و په‌یه‌ان وایه‌ که‌ په‌رچه‌کرداری زه‌رخه‌راپ و سه‌ره‌ته‌سه‌ری به‌دوا‌داده‌ته‌. ئه‌وه‌ کاته‌ی که‌ ناداده‌یه‌وه‌ری زه‌ر په‌ره‌ ده‌سته‌نه‌ته‌ ئه‌تر ته‌وانا و وه‌ ده‌داته‌ به‌ خه‌که‌ و ده‌شیان هه‌نه‌ته‌ سه‌ره‌شه‌قامه‌کان. هه‌روه‌که‌ که‌ له‌ ته‌ونس ویدا کاته‌که‌ به‌ره‌په‌سه‌نی ته‌ونسوکه‌یه‌یه‌یه‌ان به‌ مه‌مه‌د البه‌وه‌زه‌ی مه‌وه‌ فره‌ش کردو

دستیان بـسـر کـل و پـلـکـا نـیـدا گـرت ئـویش لـ داخا ئاگری بـردایـ
جـستـی خـی . بـ هـی ئـو ووداوـو نـک هـر لـ ناو تونس دا بـک
و بـهاری عـبی لـ ساـی ۲۰۱۱ دا بـدوای خـیدا هـنا .

هـروـها جـنگ رکا بـری کاریگـرو بـناوبانگی ناوـخی هـن کـ تـنها
یاخی و جودا بـوـکان نین . ئـو تـ چـندین خـکی بـناوبانگی ووسی
نامـیان ئیمزا کردوو لـ دژی شـ . ئـندری وبلـف، ئـستـری تـنسی
وسی، لـ سـر کامـای تـلـفیزیـن نووسیویـتی" بـ یارمـتیتان شـ
نا . سـرکی و فدی ووسیـا لـ کـنفرانسی کـش و هـوای نـتـو
یـکـگرتووـکان لـ سـر هـرشـی و تـکـی بـ سـرئـکـانیا پـرشـی
هـنایـو و هـروـها کچی سـکرتـری ئـنامـوانی پـتین لـ ئـکاوـنتی
خـی لـ ئـستگـام، هـر چـند دواي چـند کا تـزمـرک کوژانـدیـو،
نووسیویـتی " شـ نا . کـسـ دـو مـندو کاریگـرکی نـزیک لـ
پـتینیش نیشانـ هـن کـ کـیفیان بـو جـنگـ نا تـ . ئـنا تـی چوبایس،
سـرکی پـشوی وز، وـنـی بـریس نـمرنـف کـ ا بـری ئـپـزیـنی
وسیـا بوو و لـ بـردمـی کـملین کوژرا، لـ سـرلاپـی فـیسـبووکی
خـی وـنـکـی ئـوی داناو . هـروـها ئـو تـا ئـلـگ دـریپاسـکـ،
ملياردلـری ووسی بانگـوازی بـ ناشتی و دانوستان کرد .

هـتا ئـگـرئـو کارانـی پـتین نـشبنـ هـی دـستـجـ لـ سـر حوکم
لابردنی، ئـوا شـ لـ گـ ئـکـانیا دا خـی لاواز لـ درـژماوـدا
دـخوـقـنـت . ئـو تـا هـر لـ ئـستاوـ گـمارـکانی سـر ووسیـا بـهای
بـی هـنایـ خوار و چاوـش دـکر کـ گـمارـکان چـتـر بـکرـنـو .
ئـمـش بـ تـپـبوونی کات پـتین لاوازر دـکا . عادـتـن ئـمـ
تاکـوـکان لـ کاتی گـمارـکاندا بودجـی حکومـت کـم دـکـنـو و
بـمـش ژيانی خـکی ئاسایی دژوارتر دـکن و لـوانـشـ بارودـخیش
بـر و پـشوی زیاتر بـوا . عادـتـن گـمارـکان زـرتر کاریگـری
لـ سـر ئـمـ تاکـوـو کـن دادـنـ وک لـ سـر ئـمـ دیکتاتـرو
چـوسـنـکانی تر . چونکـ ئـمـ دکتاتـر تاکـوـکان زیاتر پشت بـ
سـرچاوـی دـر و دـبـستن لـ حوکمـانیدا . دـستـبـری ووسیـا تاکو
ئـستا ناچارنـبوون کـ لـ نـوان پـتین و ئـو ژيانـی کـ خـیان
دـیانـوـت لایـک هـبـژـرن . بـمـام کـمـنتـکانی چوبایس و دـریپاسـکا
لـوانـیـ بـ دـرکـوتنی کاریگـری سزاکان گـانـکارـی درووست بکا بـ
تایبـتی کـ ئـگـر بـبـسترـتـو و بـو هـو و کـشـی کـ ئـمـریکا و
ئـورپا لـ دژی گـندـی دیکـن . بـیـ ئـگـر ئـو دـستـبـری
وسیـا زیاتر بگوشـرین لـوانـیـ بگـنـ ئـوبـیارـی کـ هیچـتر پـتین
نا تـوانـت بـرژـو و نـدیـکانیان بپارـزـت و بـیـ ناچار دـبن کـ بیر

لځه ځنگر وويلېک بکڼ و کسک ديارى بکڼ ک لځه ئکځانیا بکشیت و و
بتوانت سړماي کانيان ب ټازاد بکا .

لځه کتاييدا ئ و ککش يي ئکځانیا لوان ي پل بهاوت ب
سړه ځدانى هڅگځان و و ځکى وسياش هچى تر ناتوانن ټارام
بگرن . هڅچند لکځيند و نيشانى داو ک ټم دیکت ر
تاک و کان زړ گو ب شوش ي سربازى نادڼ ک زيانى گيانى
زړيشى ل بک و و و . بام ئم گو پڼداند ي ئوان ئ و
ناگځندت ک ځکيش ب همان شو ي ئمان د ب . ب نمون موع م ر
ق زافى ليبيا پ ناي ب سړکوټى زياتر برد ب ب و و بردنى و و
ل ب ر ام ب ه ځکشانى ځرجي کسان ب ئ و ش ځان ي ئ و
دايد گيرساندن . بام کاتک ک و و ب و و و قيرانى ټابوورى سخت
بوو و و ه ر ځک ټاسايي کى ليبيا لى اپ ي و ب ش و و ي کى
زړ توندوتيز ل سړ تخت لايان برد . هروها ل کاتى در ټکشانى
داگيرکاري ي کيتى سقي تى جاران ب ئ فغانستان وايکرد ک ځک
د س زى ن م ن ت ب حيزى ک م نيست . ب ي دوور ني ک ئ گ ر
ئکځانیا ب ب ټ زنگاو ک پ ټين ل سړ کورسي کى ه بخليسک ن ت . .

پ ي و ن دى پچان

پشبيني کړدى ځوخانى سړککى پاوانخوازو شيدا ب ه ټز کاري
کسکى گ ل و ن زان . دیکتاتر لاوز کان ک د ک و ن ک ش و
د توان ب ش ل ش ليش ب ت زياتر ب م ن و ل و ما و ي ک
لکځ ر و ان دايد ن . ب ب رت موغابى سړکى زيمبابى ل و
ه اوسان گ و ر ي و شکستى ک ل ه ب ژاردندا تووشى هات توانى
دربازى ب ب ت و ه تا دوو سا پش مردنى ه ر ل سړ حوکم ماي و .
يان ئ و و ت سړکى ټ ن ز و لا نيک ټاس م دور ه ر ل سړ حوکم ما و
سربارى ئ و و ک ټابوورى و ټا ت کى ب ت و او دات پيو . زړ ب
ساد ي : ئ و ا ب ر و سړ کان ي ک ب و و ا ت ب ه زن ل و ان ي زړ
کوټوپ ل سړ کورسي کيان لادرڼ ه ر و ک ل سړکى ميسر حوسنى
موبارک و ز ي ن العابدين سړکى تونس وويدا ل ب هاري ع ټ بى ک
ل ساى ۲۰۱۱ د وويدا .

بام لکځ ر و ان ئ و د زان ک دیکتاتر ټاک و کان ل و ن د ي
پ ټين ل و ان ي زياتر ه ټ بکڼ ل سياس تى د ر و ياندا . ئ و
ج ر سړ کان د و ر ي ځ يان ق ر با غ د کڼ ب و کسان ي ک ه ر
ب د ن و هچ کات ب جگ ل و شتاني ک ځ يان د يان و و ت ق ت
د نگ و باسى ځ راپيان پ ناگ ټ ن . ئ م ش و ل و س ر ک
دیکتاتران د کات ک ن توان ب ياري دروست بدڼ . جا ئ و ج نگ ي

[illegible]

ئەندىرىيە كەنداي تايلىرى: ئەندامى سەركى و بۆلۈمۈ بىرى پەنگرامى ئاسايىشى ترانزىتلىككە لى سەنتىرى ئاسايىشى تازى ئەمەرىكا. لى ۲۰۱۵ و بى ۲۰۱۸ ئەفسەرى جەڭرى ئىستىخباۋاتى نىشتىمانى بوۋى بى كاروبارى ۋوسيا - ئوۋاسيا لى سەنتىرى ئەنجومەنى ئىستىخباۋاتى نىشتىمانى.

ٲريڪ فائز: پريس ري زانست سياسي ڪان لڙا نڪي ويلي تي
مليشيان.

<https://www.foreignaffairs.com/articles/russian-federation/2022-03-02/beginning-end-putin>